

vení §u 49 čís. 3 j. n. o výlučné předmětné příslušnosti okresních soudů. Nesejde ani na tom, že dávky vyhrazené smlouvou o doživotní důchod byly obdobné obvyklým oprávněním a zaopatřením výměnkářů. Předmět sporu záleží tu ve skutečnosti v plnění měsíčního důchodu 390 Kč po neurčitou dobu, takže jeho hodnotu jest oceniti pro soudní příslušnost podle §u 58 j. n., t. j. na 46.800 Kč (t. j. $390 \times 12 \times 10$).

Čís. 5615.

Pokud dlužno spatřovati zmatek dle čís. 9 §u 477 c. ř. s. v tom, že odvolací soud opravil rozsudek prvního soudu, ač šlo vlastně o jeho změnu.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1926, Rv I 855/25.)

Nejvyšší soud vyhověl dovolání, zrušil napadný rozsudek a uložil odvolacímu soudu, by znovu rozhodl a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

důvodech:

Do rozsudku soudu první stolice, jenž rozhodl prozatímně v ten rozum, že žalobci přísluší nárok ze správy co do důvodu proto, že koupená kráva nebyla březí, kdežto nárok ze správy pro nemoc krávy neuznal důvodem po právu, podaly obě strany odvolání a to do části výroku jim nepříznivého. Odvolací soud po neveřejném zasedání převzav zjištění prvního soudu za svá nevyhověl žádnému z odvolání a opravil mezitímní rozsudek první stolice v ten rozum, že nárok žalobcův ze správy trvá důvodem po právu; výrok o nákladech řízení první stolice vyhrazen konečnému rozsudku a náklady odvolacího řízení byly navzájem zrušeny. Tento rozsudek napadají žalovaní ve svém dovolání v první řadě z důvodů zmatečnosti čís. 9 §u 477 c. ř. s., jelikož jest výrok sám se sebou v rozporu. Soud první stolice vycházel ze stanoviska, že se žalobce domáhá nároku ze správy, jednak proto, že koupená kráva neměla vlastností slibovaných, že nebyla březí, jednak proto, že koupená kráva trpěla chorobami, pro něž musela býti z nouze poražena, tedy vadami neodstranitelnými. Důsledkem toho, jelikož žalobní nárok jen z jednoho důvodu soud první stolice uznal, z druhého však nikoli, upravil dle toho svůj výrok rozsudkový. Jde nyní o otázku, zda odvolací soud svým výrokem rozsudek soudu první stolice potvrdil, či změnil. Dovolatel spatřuje v provedené opravě výroku ve skutečnosti změnu rozsudku a proto napadá rozsudek odvolacího soudu a uplatňuje v první řadě jako dovolací důvod zmatečnost rozsudku podle §u 477 čís. 9 c. ř. s. Nemůže býti pochybností o tom, že v tomto případě nešlo o opravu rozsudku, jakou má na mysli § 419 c. ř. s., nýbrž o změnu rozsudku první stolice, vyhovující žalobcovu odvolání. Odvolací soud správně ve svých důvodech zabýval se oběma důvody, na nichž dle mínění soudu první stolice žalobce svůj žalobní nárok zakládal, jelikož však tyto důvody co do právních důsledků

mohou vésti k různým výsledkům, musil i odvolací soud setrvati na cestě soudem prvé stolice nastoupené a ve svém výroku o žalobcovu právním nároku výraz dáti v ten rozum, zda žalobnímu nároku z tohoto či onoho důvodu vyhovuje, či nevyhovuje. Odvolací soud ovšem prohlásil, že žádnému z odvolání nevyhovuje, avšak tím, že dodal, že rozsudek napadený opravuje, nevyřídil správně obě odvolání a vzhledem na právní stanovisko prvého soudu se strany jedné a důvody odvolacího soudu se strany druhé plyne, že odvolání žalobcovu vskutku vyhovuje — tedy mění dle právního stanoviska prvého soudu jeho rozsudek. Tu nejde tedy o stylistickou opravu neb úpravu rozsudku prvé stolice, jakou má na mysli § 419 c. ř. s., neboť tu by musil odvolací soud rozsudek napadený v plném rozsahu potvrditi, což se nestalo — jest tu proto rozpor ve výroku samém a uplatňovaný důvod jest opodstatněn.

Čís. 5616.

Nárok státu proti pěstiteli brambor, jenž je spotřeboval k výrobě lihu, na zaplacení rozdílu mezi přejímací a příkazovací cenou brambor jest nárokem soukromoprávním.

Výnosy, vydané na základě a v mezích zmocnění nařízení ze dne 13. září 1920, čís. 520 sb. z. a n. mají moc závaznou. Byly-li brambory určeny k průmyslovému zpracování, bylo lze přejímací a příkazovací ceny stanoviti i v tom případě, že pěstitel spotřebuje brambory, které sám vypěstoval. Porušil-li spotřebitel brambor zvláštní předpis tím, že si je nedal přikázati komisionářem obilního ústavu, jest povinen nahraditi státu rozdíl přejímací a příkazovací ceny.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1926, Rv I 1444/25.)

Žalovaná, majitelka lihovaru, spotřebovala v něm v kampani 1920/1921 934 q vadných brambor, z čehož jí bylo Státním obilním ústavem vyúčtováno ve smyslu výnosu ministerstva pro zásobování lidu ze dne 14. října 1920, čís. 87790/6720 z roku 1920 toliko 432.40 q a to rozdílem mezi cenou výkupní 25 Kč a cenou přidělovací 40 Kč za 1 q. V žalobě domáhal se pak stát na žalované zaplacení 7524 Kč, to jest rozdílu 15 Kč při 1 q za zbytek (501.6 q). Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání, opírajícímu se jenom o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze přiznati úspěchu. Vycházejíc z právního názoru, že rozdíl mezi přejímací a příkazovací cenou bramborů z vlastní sklizně jest veřejnou spotřební dávkou, jež může býti uložena jenom zákonem, snaží se dovolání dovoditi jednak protiústavnost výnosu ministerstva pro zásobování lidu ze dne 14. října 1920, čís. 87790/6720, jímž byla přejímací cena stanovena na 25 Kč, příkazovací